

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
virðislønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Ein ræðumynd og onnur

Tey religiøru hava altíð verið har við øllum sínum ræðusøgum um helviti og annan fanansskap av tí ringa slagnum. Tey eru har enn. Ræða serliga børnini og naivar, barnsligar sálir.

Vísindafólkini, sum man helt hugsaðu rasonelt, vit krevja, at tey gera tað, men tey kenna júst sum tey religiøru eina øgðiliga trongd at ræða fólk.

Ræða fólk við øllum hugsandi og óhugsandi ræðandi dómadagsforsøgnum.

Tey vóru eisini har, tá eg var smádrongur. Tá fóru vit øll at doyggja av atombumbum og radioaktiviteti. Tá vóru orðini kjarnorka og geislavirkni ikki komin í orða-savnið hjá teimum flestu.

Tann vandin hvarv so líðandi. Men vísindafólkini hava altíð okkurt nýtt at borðreiða við. Tað hava tey religiøru tó ikki. Har er sama deyðsvísan í allar ævir.

Fara vit til dagin í dag og eisini aftur til í gjár, so ræða vísindafólk við einari globalari, globalari, upphiting. Hóast hon er lokal.

Upphitingin er lokal. Hon er ið hvussu so er ikki her hjá okkum. Men vit fara øll at drukna kortini.

Tey siga, báðir partar, tey religiøru og vísindafólkini, tey siga, at tey ávara fólk.

Tí er boðskapurin so hvassur og eirinda-leysur. Kanska ávara tey onkr-

an samsintan, men endamálið er fyrst og fremst at ræða fólk. At ræða illa upplýst fólk, sum halda, at religiøs fólk og vísindafólk og granskarar eru so klók, at tað, sum tey siga, fær ikki verið annað enn sannleikin.

Vit skulu alt lívið óttast. Óttast fyrri at fara til Helvitis, onga staðni inn á vegnum. Óttast fyrri at drukna (nú eina tíð), um vit ikki bógva í fjøllunum. Tað er galdandi til næsta ræðumyndin kemur, næsta grýlan kemur og bankar uppá.

Globala upphitingin merkist longu nú. Í gjáranáttina vóru minus fimm stig, í nátt vóru minus trý.

Heimurin hitnar, og ísurin har norðuri bráðnar og høvini gerast størri.

Vit eiga bara at stúra og læra okkum at svimja.

Ella skíta á allar dómadagsprofetiir og bara liva, vera til.

Tí alt er skaðiligt kortini. Nevn okkurt, sum vit eta ella drekka ella brúka í gerandisdegnum, tað er skaðiligt. Kanska ikki í dag, men so í morgin.

Tað er skaðiligt at liva, man kann doyggja av tí. Handan var gomul, men eisini ein ávaring, ein ræðumynd.

Tá er gott, at vit hava kirkjuna og vísindini at leiða okkum trygt fram á gravarbakkan.

Trúgvíð teimum, so slepst undan at hugsa.

Sum eg skrivaði seinast, eru triggir teigar ella so í orðabókini við orðum sum byrja við vár. Stuttligt, at vit í føroyskum hava so nógv orð um nakað, vit ikki hava í Føroyum.

Minnir um danskan, sum ikki kundi siga, hvussu forberg eitur á danskum. Niðurstøðan varð, at tá einki forberg er í Danmark, er heldur einki orð um tað á danskum.

Hon er ikki røtt, tann niðurstøðan. Vit hava orð í føroyskum um tað, sum ikki er í Føroyum. Millum annað áarross og filur.

Men aftur til ræðsluna. Eitt annað orð, sum verður brúkt til at ræða okkum, er veðurlagsbroytingar, fleiri broytingar. Tað ger einki, um veðurlagið í Føroyum broytist. Tað er næstan altíð ringt, so ella so. Ein broyting í veðurlagnum er ikki tað ringasta, okkum verður givið.

Men veðurlagið versnar. Annars er eingin orsök til at ræðast veðurlagsbroytingar. Og so er handan vísindaliga dómadagsforsøgnin meinaleys. Hon skal ræða.

Tað er um at gera at ræða fólk, bæði við religiørskap og við turr-um ateistiskum vísindum. Fólk trúgva øllum. Tey gerast dølsk, opium til fólk, segði onkur.

Lurtið ikki. Lesið ikki. Livið.

Sjey føroysk tónleikafund

Ein av størstu tónleikaheimasíðunum í Onglandi, Gigwise, var í Føroyum í samband við FMA í vár. Umframt at vera áhoyrari í Norðurlandahúsinum, vitjaði Gigwise fleiri konsertir, sum skipað var fyrri, nú tónleikaummælarar úr øllum heiminum vóru í Føroyum.

Gigwise hevur nú skrivað eina grein um vitjanina í Føroyum og givið síni boð um tey sjey bestu tónleikafundini í Føroyum.

Son of Fortune

- Hendan duoin ella trio in ljóðar, sum tú hevði væntað, at oyggj-arokkarar ljóða: vindblástir og episkir. Teirra fyrsta útgáva, Fullmáni er frálík, skrivar Gigwise, sum eisini heldur, at Benjamin Petersen, forsangari í bólkinum, minnir nógv um týska sjónleikaran Daniel Brühl.

FRUM

- Umboðandi meiri listakenda umhvørvi, er FRUM heilabarnið hjá framtonkjandi Jenny Kragesteen, og leggur næstan líka nógv í dansin

og filmsbrot sum tónleikin, skrivar Gagwise.

Silvurdrongur

- Gud viti, hvat rímini eru um, men tað flýtur væl – serliga beinleiðis – og beat'ini eru framúrskarandi myrk, skrivar Gagwise um føroyska rapparan, sum bleiv kosin ársins nýggja navn á FMA.

Marius Ziska

- Nýggja lagið hjá Marius Ziska, Silvurlín, er eisini á føroyskum, men tað bilar ikki, tí tað er heilt víst eitt heilt framúr lag, skrivar Gagwise.

Danny and the Veeto's

- Eftir øllum at døma hava teir bjóðað helvtini av Føroya fólki upp á pallin við sær. Teir spæla tað slagið av fólka-poppi, sum tú kanst ímynda tær fær nógv spælitíð í útvarpinum, skrivar Gagwise.

Hans Andrias

- Hans Andrias framførir Americana úr Norðuratlantshavinum, og fyrri at siga sum er, Føroyar liggja á

leiðini úr Skandinavia til USA, skrivar Gagwise, sum eisini kalla Hans Andrias fyrri ein transatlantiskan trubadur.

Lea Kampmann

Ársins einstaklingur í føroyskum tónleiki, Lea Kampmann, hevur eisini bergtikið Gagwise.

- Kampmann ger fullfíggjaðan romantiskan shoegaze tónleik: Tú veitst, tað slagið, sum hevði ljóðað ordiliga væl oman á rullitekstin á onkrum ordiliga kulum, skrivar Gagwise. Shoegaze er ein sjangur innan alternativan rokk, sum byrjaði í Onglandi í 1980'unum. Tónleikurin fekk navnið shoegaze,

tí at nógvir av sangarunum stóðu heldur smæðin og stardu at skónum, meðan tey framførdu fyrstu árin.